

Больш п'ес аб сучаснасці

Діамі у Савоце пісьменнік адбыўся адкрыты партыйны сход на пытанне «Беларуская драматургія і сучаснасць».

Ці трэба гаварыць, наколькі такі сход наспелі і наколькі пастаноўка такога пытання хваляючая, актуальная.

Варта адзначыць, што сход быў даволі міналым. На яго прыйшлі не толькі пісьменнікі, але і прадстаўнікі тэатра (прада, толькі Тэатра імя Янкі Купалы).

З дакладам выступіў крытык У. Ніфед. Ён выказаў некалькі слушных думак. Аднак, пераказваючы шэраг вядомых іспіў і назваўшы некалькі старых, ужо сышоўшых са сцены п'ес, ён разам з тым не падымаў пытанні аб агульнай творчай драматургіі, што з'явілася за апошні час і захоўвае ў рэпертуары.

Гутарка ідзе аб п'есах І. Мележа «Пакуль мы маладыя» (Тэатр імя Янкі Купалы), «Усім смерцам на аблозе» Р. Раманова, а таксама і пра паставу на сцэне Гродзенскага тэатра і прынята да паставы Тэатрам імя Максіма Горькага.

«Не верце цішыні» Івана Шамякіна, паставлена Тэатрам юнага гледача. Гэтыя тры п'есы напісаны на тэму сучаснасці. Розныя па метадзе і характары, яны усё ж даюць матэрыял для сур'ёзнай размовы аб іх вартасцях і недахопах. Такія размовы ў сваю чаргу маюць аб выкажэнні цікавага і патрэбна абмеркаванне стану нашай драматургіі.

Завалася, што на сходзе пачнецца сур'ёзнае творчае абмеркаванне даволі цяжкага становішча з артысцкім рэпертуарам у Беларусі ў наш час. Аднак размова, якой гэтак чакалі, атрымалася вузкая. Гэта ў значнай меры залежала ад дакладчыка, які не паспрабаваў больш глыбока разабрацца ў такім пытанні — а што ўсё ж адносіцца да разумення «п'еса на сучасную тэму».

Даклад зрабіў свой уплыў і на ход спрэчак. З 22 драматургаў, якія ўваходзілі ў секцыю драматургіі, на сходзе выступіла ўсяго два чалавекі.

Першым у спрэчках выступіў А. Махнач. Ён закрануў вельмі важнае пытанне аб стварэнні аднаактовай драматургіі. У рэспубліцы цяжка знайсці калгас, дзе б не было гуртка мастацкай самадзейнасці. Багата аматараў сінгапурна мастацтва ў заводскіх клубах і дамах культуры. Есць такія гурткі і ў школах. Але вельмі пытанне рэпертуару для іх да гэтага часу па-спраўды не вырашана. Многія п'есы, якія ёсць і прагандуюцца, пабудаваны на азінах капы, бяскожна вырываючыся з рэальнасці, што бачна працы А. Махнач прапанаваў штогод пра-

вадзіць конкурсы на аднаактовыя п'есы.

Аб цяжкім становішчы з артысцкім рэпертуарам гаварыў у сваім выступленні народны артыст БССР С. Бірыла. Слушаў адначасна і Янкі Купалы вырас і дасягнуў п'эзны вышынні менавіта па п'есах беларускіх драматургаў. Бірыла звярнуўся да пісьменнікаў з заклікам дапамагчы тэатру стварыць новыя, высокамастацкія творы аб нашай сучаснасці.

— Перад вамі, таварышы драматургі, — сказаў С. Бірыла, — невясёрыя крыніцы — справы нашага народа, рабочага, калгаснікаў, фантастычныя п'есы і нават аб тым, што адзіночлівы ўвесь свет. Чым жа растлумачыць такую інертнасць, у якой асабліва змяшчаюцца нашы драматургі?

Аб неабходнасці павелічэння колькасці кінасправаў гаварыў народны артыст БССР Ул. Корш-Сабло.

Фільмы «Чырвоныя лісце» па сцэнарыю А. Куляшова і А. Кучара, «Гадзіны спіны» і «Публіцы» па сцэнарыю А. Кучара і М. Фігурова, гэтыя фільмы сусветна вядомыя. Гэта сведчыць аб тым, што кінастудыя «Беларусьфільм» за апошні час значна палепшыла сваю работу з беларускімі пісьменнікамі. Але для завясці ў вытворчасць у гэтым годзе сінгапурна мала, а ў наступным годзе кінастудыя павінна будзе павялічыць выпуск поўнаметражных мастацкіх фільмаў. У справе павялічэння сінгапурна партфеля на дапамогу студыі павінны прыйсці пісьменнікі. Гэта іх пачынае абавязак.

Народны артыст БССР рэжысёр К. Санікаў сказаў:

— Я заўсёды ведаў, над чым працоўны мае сябры драматургі, а зараз не ведаю. Мала працоўныя яны над новымі п'есамі. Калі мы ў бліжэйшы час не дабімся пералому ў справе стварэння артысцкіх п'ес, асабліва на сучасную тэму, нашы беларускія тэатры застануцца без рэпертуару.

А. Махначак закрануў у сваім выступленні пытанне драматургічнага канфлікту як асновы п'есы. Ён лічыць, што для таго, каб паказаць у п'есе становішча героя, трэба паказаць і тую адмоўную а'яву ў жыцці, з якой герой змагаецца, інакш сапраўды цікавага, вострага п'есы не атрымаецца. А. Махначак гаварыў таксама аб сваёй рабоце над п'есай «Каб людзі не журнілісь».

Сход прыняў пастанову, у якой заклікаў усіх драматургаў больш актыўна ўключыцца ў справу стварэння новых артысцкіх п'ес аб нашай сучаснасці.

Аркадзь МАУЗОН.

ВАЖНАЯ ЗАДАЧА ЛІТАРАТУРАЗНАўСТВА

Непарушная братняя дружба са славянскімі народамі, якая вырастае на аснове ашчынення Комуністычнай партыі Ленінскай нацыянальнай палітыкі, небылавы росквіт і дасягненні культуры ўсіх народаў СССР з'яўляюцца асновай творчых сувязей і ўзаемаўзабагачэння многанациональнай савецкай літаратуры, літаратуры сацыялістычнага рэалізму. Валікі Кастрычнік адкрыў шырокі доступ усім народам Савецкага Саюза да скарбніц рускай і сусветнай класікі, садзейнічаў далейшаму ўзмацненню літаратурных сувязей і ўзаемнаму абмену мастацкімі каштоўнасцямі.

З кожным годам у нашай краіне расце і набывае вялікі размах перакладчыцкая і перакладчыцкая дзейнасць. — справа дзяржаўнага і палітычнага значэння. Творы рускіх і замежных класікаў, а таксама рускіх савецкіх пісьменнікаў з'яўляюцца ў перакладзе на ўсе мовы народаў СССР. На рускай мове вялікімі тыражамі выходзяць творы класікаў і сучасных пісьменнікаў нацыянальных літаратур.

У прывітанні Цэнтральнага Камітэта КПСС Другому Усеаюзнаму з'езду пісьменнікаў адзначалася: «Развіццё і ўзаемаўзабагачэнне нацыянальных літаратур праходзіць у цеснай садружнасці пісьменнікаў усіх братніх рэспублік. У Савецкім Саюзе створана многанациональная мастацкая літаратура вялікага гістарычнага значэння, якая ўвасабляе перадавыя ідэі нашага часу».

Беларуская літаратура на працягу шматгадовай гісторыі свайго развіцця была цесна звязана з братнімі славянскімі літаратурамі, у першую чаргу рускай, украінскай і польскай. Грунтоўнае даследаванне даўніх літаратурных сувязей, слаўных традыцый творчага ўзаемадзейня і развіцця перадавай грамадскай думкі ў мінулым, шырокага абмену мастацкімі здабыткамі ў нашы дні — адна з першачарговых задач беларускай літаратуразнаўства.

Асабліва цесна і глыбока сувязі звязаны і звязаныя беларускую літаратуру з літаратурай вялікага рускага народа. Гэтыя сувязі традыцыйна ўзаемаўзабагачэння і развіцця перадавай грамадскай думкі ў мінулым, шырокага абмену мастацкімі здабыткамі ў нашы дні — адна з першачарговых задач беларускай літаратуразнаўства.

Асабліва цесна і глыбока сувязі звязаны і звязаныя беларускую літаратуру з літаратурай вялікага рускага народа. Гэтыя сувязі традыцыйна ўзаемаўзабагачэння і развіцця перадавай грамадскай думкі ў мінулым, шырокага абмену мастацкімі здабыткамі ў нашы дні — адна з першачарговых задач беларускай літаратуразнаўства.

У беларускім літаратуразнаўстве прапраблена пэўная праца ў справе вывучэння творчых сувязей з рускай літаратурай. Аб жыццёвым уплыве творчасці А. С. Пушкіна, М. А. Некрасава, Л. М. Талстога, М. Горькага, Ул. Маякоўскага і многіх іншых выдатных рускіх пісьменнікаў мінулага і савецкага часу ў нас ёсць цікавыя выказванні Я. Купалы, Я. Коласа, Зм. Бядуці, Ц. Гарэцкага, К. Чорнага, М. Лынькова, паасобна і ў агульным і артыкулах М. Клімковіча, Я. Мазальова, В. Барысен-

кі, М. Ларчанкі, В. Івашына, В. Вольскага, С. Майхровича, Ю. Пішчыкова і іншых літаратурна-знаўцаў. Але большасць гэтых прац — толькі разведка важнай і складанай тэмы, збор прыватных фактаў і назіранняў, а не грунтоўнае і глыбокае даследаванне праблемы.

Недахоп некаторых артыкулаў пра беларуска-рускай літаратурныя сувязі ў тым, што ў іх многа дэкларатывных сцвярджэнняў і нацяжкаў, паўтараюцца вядомыя факты, мала пошукаў новых матэрыялаў. Істотны недахоп і ў тым, што большасць даследаванняў звернута ў мінулае, хоць новыя праблемы і патэнтныя творы даюць унікальны матэрыял для вывучэння працэсу творчых ўзаемаўзабагачэнняў рускай і беларускай літаратуры ў нашай дні.

Значна менш зроблена ў справе даследавання беларуска-украінскай літаратурных сувязей, якія таксама маюць даўнюю традыцыю. Вывучэнне гэтай праблемы ў дадзены час у беларускім літаратуразнаўстве ў асноўным было звязана з уплывам творчасці Тараса Шаўчэнка на беларускую пэзію. За апошнія гады з'явіліся працы, якія значна шырай і глыбей ставяць пытанні братняга супрацоўніцтва і ўзаемаўзабагачэння рускай і украінскай літаратуры. Многае ў гэтай справе зрабіў літаратуразнаўца П. Ахрыменка, які сістэматычна выступаў у беларускім і украінскім друку па гэтым пытанню і падрыхтаваў кнігу пра беларуска-украінскія творчыя сувязі.

Праблема беларуска-украінскай літаратуразнаўства адназначна цікавіць не толькі беларускіх, але і украінскіх даследчыкаў. Трэба перыт за ўсе адначасна цікавыя артыкулы пра творчасці Янкі Купалы і Якуба Коласа выдатнага украінскага паэта, перакладчыка і даследчыка міжславянскіх сувязей Максіма Рыльскага, а таксама паасобна выступілі і ўспаміны П. Тычыны, Т. Масоні, А. Юначкі, артыкулы Г. Вігурскай, Ю. Назаранкі, Б. Чайкоўскага, Ю. Ступака, Г. Кулініча і іншых.

Трэба спадзявання, што агульным намаганнямі беларускіх і украінскіх літаратуразнаўцаў будзе глыбока даследаваны з аднаго боку сувязі беларускай літаратуры з пазыяй Т. Шаўчэнка, І. Франка, Л. Украінкі і з другога боку — украінскай літаратуры з творчасцю Я. Купалы, Я. Коласа і іншых беларускіх пісьменнікаў.

Калі ў галіне даследавання беларуска-рускай і беларуска-украінскай літаратурных сувязей ёсць пэўныя поспехі і дасягненні, дык гэтага негэта сказаць пра вывучэнне беларуска-польскіх ўзаемаўзабагачэнняў. Добраадукаваныя сіброўцы адносіны з польскім народам, якія вырастаюць і развіваюцца на аснове братэрскай дружбы, абавязваюць сур'ёзна звярнуцца да пытаннем вывучэння

літаратуразнаўцаў. У чэрвені мінулага года ў Кіеве адбылася першая рэспубліканская канферэнцыя па пытаннях украінска-славянскіх літаратурных сувязей, цяпер ідзе падрыхтоўка да склікання другой канферэнцыі, якая абудзецца ў Львове ў гэтым годзе.

Справа, вядома, не толькі ў арганізацыйных задачах, але ў тым, што на Украіне за апошнія тры-чатыры гады выдана шмат цікавых даследаванняў пра сувязі украінскай літаратуры з рускай, польскай, чэшскай і іншымі славянскімі літаратурамі.

У 1934 г. чцры сябра і кланатлівы настаўнік братніх літаратурнаўцаў СССР Максім Горкі пісаў: «Давольна было б, калі б кожны твор кожнай нацыянальнасці, якая уваходзіць у Саюз, перакладалася на мову ўсіх народнасцей Саюза. У гэтым выпадку мы ўсе хутка навукачліва б разумець нацыянальна-культурныя асаблівасці адна аднаго, а гэта разуменне, вядома, надзвычай паскорыла б працэс стварэння той адзінай сацыялістычнай культуры, якая, не спіраючы індывідуальных рыс аблічча ўсіх плямён, стварала б адзіную, вялікую, гродную і абнаўляючую ўвесь свет сацыялістычную культуру».

Гэты час прыйшоў. Вялікую і гродную сацыялістычную культуру з нацыянальнай па фоце культуры сёння ствараюць усе народы Савецкага Саюза, а лепшыя творы братняй літаратуры становяцца здабыткам шматлікага чытача.

У гэтай справе творчага аблічэння і супрацоўніцтва пісьменнікаў пачаў з докладамі нацыянальных літаратурнаўцаў ролі належыць міжрэспубліканскім тымдзям братніх літаратур, якія становяцца добрай традыцыяй паміжнародна і развіцця ўзаемаўзабагачэння. Так, у мінулым годзе ў Беларусі былі тымдзі Украінскай і літоўскай літаратуры, дні польскай культуры, а беларускія пісьменнікі наведвалі Украіну і Літву. У сувязі з падрыхтоўкай да гэтых мерапрыемстваў у беларускім перыядычным друку з'явіліся шмат матэрыялаў пра украінскую і літоўскую, а на Украіне і Літве пра беларускую літаратуру.

Дрэна толькі тое, што часам праходзіць узрачыты тымдзень, і творчыя сувязі зноў набываюць выпадковы характар. Прайшло паўгода з часу правядзення ў Беларусі Тымдзі літоўскай літаратуры, а ў беларускім перыядычным друку не з'явілася амаль ні аднаго твора літоўскага пісьменніка. Відаць, такое ці прыбываюць такія становішчы ў Літве з беларускімі творамі. А шкада! Творчыя сувязі павінны развівацца не толькі ад тымдзі да тымдзі, а і мець сталы сістэматычны характар.

Беларуская літаратуразнаўства, узброена марксісцка-ленінскай тэорыяй, мае ўсё магчымыя і павінна сур'ёзна звярнуцца да даследавання творчых ўзаемаўзабагачэнняў.

Гэтыя патрабункі слаўных традыцыйнаў дружба і братэства народаў, вядучыя поспехі і дасягненні савецкай многанациональнай літаратуры.

Воіны абмяркоўваюць беларускі раман

Вялікую цікавасць у ваеннаслужачых і членаў іх сем'яў выклікаў раман беларускага пісьменніка І. Шамякіна «Крыніца». Бібліятэка акруговага Дома афіцэраў дзямі правада па гэтым раману канферэнцыю чытачоў.

Кандыдат філалагічных навук А. Сондак пазнаёміла прысутных з біяграфіяй пісьменніка, расказаў пра яго літаратурную дзейнасць, пра вартасці і недахопы рамана «Крыніца».

На канферэнцыі разгаворылі дзеячкі. — Я ўважліва прачытала раман Івана Шамякіна, — сказала Н. Шчыткова, — і ў мяне склалася добрае ўражанне аб кнізе. Але, на маю думку, аўтар дапусціў неапраўданае паспешлівае пры напісанні асобных раздзелаў твора. Асабліва гэта датычыць абмалёўкі вобразаў герояў, а імя Ціх Жураўскага, яго імя Дар'і Сцяпанавіча, сакратара райкома партыі Бародзі.

Слушыная заўвагі выказаў жаўноўны запас У. В. Ляноквіч. — У рамане паказана і сельская інтэлігенцыя Палесся, — сказаў ён, — але пісьменнік не замыкаецца ў вузкіх рамках пры паказе наставіцкага асродка. Раман унікае хваляючыя пытанні нашага сённяшняга жыцця і з гэтай пункту погляду твора з'яўляецца становічай з'явай літаратуры. Але асноўная праблема рамана — сувязь навуцы і жыцця, нацыянальнае і сацыяльнае абстрактнае разважэння, якія нічога не даюць чытачу. Галоўны герой рамана Лемашовіч уліўся ў масы, але нічога не змог там зрабіць. Ён не здолеў супраціўляцца жыццёвым годам, пераадоўваць цяжкасці. Гэта сама істотны недахоп рамана.

Тав. Ляноквіч зрабіў некалькі заўвагаў аб рамане. На яго думку, з усіх пераважаў твора вылучаецца сваёй моўнай індывідуальнасцю Арэшкіна, мова ж астатніх герояў горада вельмі аднастайная.

Чытач В. Харытонаваў маркуе, што многія вобразы ў рамане «Крыніца» вышпаны праблемамі. — Мне вельмі спадабалася сцэна, — сказала яна, — у якой апісваецца, як выпусцілі крыніцкай школы прыйшлі наведваць старога хворага настаўніка.

Пра чыстыя крыніцы нашага жыцця і расказаў І. Шамякіна.

На думку В. Харытонаваў, у рамане слаба паказана выхваляючая роля камсамолу.

З вялікай цікавасцю было выслухана выступленне палкоўніка Н. Кішчэка.

— Пісьменнік Іван Шамякіна, — сказаў ён, — у вельмі шырокай меры стварае пэўнае ўражанне ў беларускай вёсцы пасля вядомых рашчывых партыі аб сельскай гаспадарцы, расказаў пра сённяшняе жыццё калгаснага сялянства і сельскай інтэлігенцыі. Аўтар добра апісаў беларускую прыроду. Адчувалася, што гэтыя месцы твора яму найбольш уладны.

Далей прамова спынілася на недахопах рамана. Ён гаварыў пра тое, што ў творы ёсць выкладковы, другарганічны, часам прыватныя факты, не звязаныя з сюжэтам.

А. Сондак у канцы дыскусіі адзначыла, што канферэнцыя прайшла на высокім узроўні. Сярод заўвагаў, выказаных чытачамі, многія, на яго думку, прайшлі.

А. Сондак зазначыла з чытачом В. Ляноквічам, што расмешчаны шматлікавасць рамана перашколілі І. Шамякіну правільна вырашыць паставленыя ў творы праблемы мастацкімі сродкамі.

Канферэнцыя прайшла жыва, цікава, пры высокай актыўнасці чытачоў.

Я. МАЛЫН.

Не! Была она серчай, Работящей и сметливой. Ни собачи, ни котенка Не обидела Алёнка, Эри травинки не помяла, Ветки внешней не сломала.

Завалася б, у апошняй страфе перакладчык дапусціў адвольнасць. На самай справе, у арыгінале няма слоў «ни собачи, ни котенка не обидела Алёнка». Але ўведзеныя яны зусім правамерна. Вобраз стаў нават больш наглядным, бачным для дзяцей.

Добра, з сапраўдным майстэрствам перакладчыца тэма пэза «Заданне рыха» (В. Ірыніч). Дзе перакладчыца здолеў захавалі мілагучнасць, прастату і харэктоў аўтарскай мовы. У невялікім артыкуле цяжка сшынацца на ўсіх удачах перакладчыка. Тут прыйшоўся б сказаць аб добрых, таленавітых перакладчах П. Сямініна (вершы «Гадзіны», «Світанне на Сніжы», «Рагіна ідзе», «Дзе ты быў?» і інш.), Н. Кісіля («Лось»), К. Пітола («Лета», «Нам веча імкунца...») і інш.

Глыбокае прапаніненне ў сав. арыгінале, умелнае адчуццё і перадачы нават вельмі тонкія наоны аўтарскага тэксту адчуваюцца ў большасці вершаў. Перакладчыца імкунца перадаць імяна духа, а не літару арыгінала. Вось чаму гэтыя вершы даюць уяўленне не толькі аб змесце, але і мове аўтара, аб яго манеры пісьма.

Чытаючы зборнік, часам забываеш, што гэта пераклад з беларускай мовы — такая проста, даходлівая мова, так могоў ў ёй сапраўднай пазіі, якая не змянілася, не стала цяжэйшай пры перакладзе.

І юны чытач будзе вельмі ўдзячны аўтару і перакладчыкам за добрую, цікавую кніжку.

Ан. Шаўня.

На кніжнай паліцы

У Дзяржаўным выдавецтве БССР выйшла ў друку і паступіў ў продаж наступныя кнігі:

Анастоль Валогін. На вярз забяма. Пазыя. Мастак А. Салетка. Тыраж 5 тыс. экз., стар. 76. Цана 2 руб. 60 кап.

Янка Скрыган. Напрошаная сяла. Апавяданні і нарысы. Тыраж 10 тыс. экз., стар. 52. Цана 55 кап.

Міхась Чарот. Збор твораў у двух тамах. Том 1. Вершы. Пазыя. Том 2. Апавяданні і П'есы. Укладанне тома, падрыхтоўка тэксту і заўвагі Н. Перкіна. Рэдакцыйная калегія: Янка Казека, Мастак Г. Клічуня. Тыраж 8 тыс. экз. Том 1 — стар. 304. Цана 7 руб. 65 кап. Том 2 — стар. 204. Цана 4 руб. 95 кап.

Валогін Зуб. Толькі так... П'еса ў адной дзеі. Мастак Л. Пятнін. Тыраж 4 тыс. экз., стар. 40. Цана 85 кап.

Васіль Шчогалеў. Бярозка. Лірычная камедыя ў адной дзеі. Пераклад з украінскай мовы Мікола Татур. Тыраж 4 тыс. экз., стар. 32. Цана 60 кап.

Тон Хейердал. Падарожжа на «Кон-Тікі». На пэлье ад Перу да Палінезіі. Навуковыя рэдакцыя і заўвагі члена-карэспандэнта Акадэміі навук СССР С. Абрэчова. Пераклад С. Міхалючка. Малюнкi ў тэксце Ф. Лежкіна. Вокладка і тытул А. Салетка. Тыраж 10 тыс. экз., стар. 312. Цана 6 руб. 50 кап.

Элі Агнiewіч. На вуліцы нашай. Вершы і пазыя. На рускай мове. Аўтарызаваны пераклад з беларускай мовы Мастак Е. Лось. Тыраж 16 тыс. экз., стар. 160. Цана 3 руб. 70 кап.

У Дзяржаўным выдавецтве БССР выйшла ў друку і паступіў ў продаж наступныя кнігі:

Анастоль Валогін. На вярз забяма. Пазыя. Мастак А. Салетка. Тыраж 5 тыс. экз., стар. 76. Цана 2 руб. 60 кап.

Янка Скрыган. Напрошаная сяла. Апавяданні і нарысы. Тыраж 10 тыс. экз., стар. 52. Цана 55 кап.

Міхась Чарот. Збор твораў у двух тамах. Том 1. Вершы. Пазыя. Том 2. Апавяданні і П'есы. Укладанне тома, падрыхтоўка тэксту і заўвагі Н. Перкіна. Рэдакцыйная калегія: Янка Казека, Мастак Г. Клічуня. Тыраж 8 тыс. экз. Том 1 — стар. 304. Цана 7 руб. 65 кап. Том 2 — стар. 204. Цана 4 руб. 95 кап.

Валогін Зуб. Толькі так... П'еса ў адной дзеі. Мастак Л. Пятнін. Тыраж 4 тыс. экз., стар. 40. Цана 85 кап.

Васіль Шчогалеў. Бярозка. Лірычная камедыя ў адной дзеі. Пераклад з украінскай мовы Мікола Татур. Тыраж 4 тыс. экз., стар. 32. Цана 60 кап.

Тон Хейердал. Падарожжа на «Кон-Тікі». На пэлье ад Перу да Палінезіі. Навуковыя рэдакцыя і заўвагі члена-карэспандэнта Акадэміі навук СССР С. Абрэчова. Пераклад С. Міхалючка. Малюнкi ў тэксце Ф. Лежкіна. Вокладка і тытул А. Салетка. Тыраж 10 тыс. экз., стар. 312. Цана 6 руб. 50 кап.

Элі Агнiewіч. На вуліцы нашай. Вершы і пазыя. На рускай мове. Аўтарызаваны пераклад з беларускай мовы Мастак Е. Лось. Тыраж 16 тыс. экз., стар. 160. Цана 3 руб. 70 кап.

непаўторную спеасаблівасць, хваляючы навіной мастацкага адкрыцця. Лірычны розум паэта глыбокі. Гаворачы аб радзіме, аб сучаснасці, паэт не навазвае сваёй думкі. Як добра, гэсціны гаспадар раскрывае ён перад чытачом казачныя скарбы беларускай зямлі, запрашаючы падданца на яе прыгажосці і багаты, маўляў, глядзіце, як хораша ў нас, у Беларусі, якія людзі жывуць і працуюць тут! І гэты мастацкі вывад заўсёды гучыць пераканаўча і шчыра.

Есць у вершах К. Кірэнка тая рамантычная прабываюцца, тое гаражае імкненне шукальніка, якія заўсёды прыцягваюць крылатыя сэрцы юнацтва. Мары паэта не абмяжоўваюцца рамкамі Беларусі. У савецкага чалавека паучыць радзіму шырай. Айнача для яго — гэта ўся наша вялікая савецкая краіна ад Балтыкі да Ціхага акіяна, ад Чорнага мора да Арктыкі — усюды, дзе жыць і творыць працавіты савецкі чалавек — паўнапраўны гаспадар сваёй зямлі.

Такое нам выпало счастье на свеце — Почувствовать с первой весной, Что мы не одной Белоруссия дети, А родины всей мы сыны, —

пінша паэт у вершы «Караблі». Менавіта гэтым паучыць сям'і адзінай, паучыць згуртаванасці, з'яднанасці ўсіх нашых людзей у адзінай навага чытача разумна, цікава і ўспамінае пра партызанскія будні («Надлібока») — усюды ён усхвалявае і пранікнёна выказвае сваю любоў да Айчыны, да роднай Беларусі, да людзей, якія творыць пуды. Паэт умее знайсці дакладны і важкія словы, ён шукае сур'ёзна і глыбока, вырашаючы тэму не ў лоб, не гучнымі фразамі, а цікава знойдзеным сюжэтным ходам, праз востры падмечаную дэталю. Таму сама, завалася б, звычайныя тэмы і карціны набываюць пад пяром аўтара

«Калі паміраў Заслонаў», «Помнік герою рэвалюцыі». Увесь зборнік прасякнуты высокім савецкім гуманізмам. Той варты павагаў, хто сваёй працай дапамагае людзям, хто творыць на карысць чалавецтва. Гэтую думку паэт сцвярджае ў вершах «Дзе і поле», «Лета», у паэтычнай народнай легендзе аб двух братах, якія аддаюць жыццё дзеля таго, каб перамагчы скалы, што замінала дарогу ў стаў жыццёвай ратуцы. Настаўляючы, з тонкім пэдагагічным тактам сцвярджае аўтар думку аб вялікай калектыўнай

Справаздача ў клубе

Вечарам пасля напружанага працоўнага дня члены сельгасарцелі імя Дзяржынскага сабраліся ў свой клуб. Ім прыбылі сюды, каб паслухаць справаздачу старшыні культурна-асветнай камісіі Дабаняскага сельсавета А. Шыловіча, а таксама выказаць свае прапановы.

Андрэй Сцяпанавіч Шыловіч — дырэктар Жылцкай сярэдняй школы, Імю, як старшыні культурна-асветнай камісіі, ёсць аб тым расказаць сваім выбаршчыкам. За два апошнія гады было шмат чаго зроблена.

— Вось, чуюце, песня ліецца, — гаворыць Андрэй Сцяпанавіч, — гэта нашы гурткі рыхтуюцца да новага канцэрта мастацкай самадзейнасці. Такія гурткі за апошнія два гады створаны на ўсіх калгасках сельсавета. На пасяджэнні сельгасарцелі мы абмяркоўвалі пытанне аб будаўніцтве кінабууды ў калгасных клубах. І гэтае пытанне на сённяшні дзень паспяхова вырашана.

Старшыня культурна-асветнай камісіі таксама расказаў і аб тым, які асяцэнні слуханы прапановы выбаршчыкаў па культурнаму будаўніцтву ў калгасках сельсавета.

Гутарка ішла і аб выніках будаўніцтва і рамонту школ, аб паліўненні кніжных фондаў мясцовых бібліятэк, і аб рабоце радыёвуаў. Далей дакладчык падрабязна расказаў, як вырастоўваліся сродкі калгасу на патрэбы сваіх клубу і бібліятэкі. Калгас «Камуніст» штогод выдзяляў у культурна-асветнае будаўніцтва 45 тысяч рублёў і іх заўважылі выдаткова для культурнага асяцэння сваіх членаў арцелі.

Калгасны клуб, у якім адбываецца сустрэча, пабудаваны зусім надаўна. Такі ж клуб пабудавала і сельгасар-

цель «Камуніст». Зараз ідзе будаўніцтва брацінскіх клубу ў сельгасгаспадарчых арцелях імя Горкага і імя Сталіна.

На тэрыторыі сельсавета Савета акрамя таго працуюць хата-чытальні і бібліятэка. Сельсавет на свае культурна-асветныя ўстановы за апошнія два гады выдаткаваў каля 60 тысяч рублёў.

— Зразумела, мы не толькі кланіліся пра будаўніцтва клубу, — прадаўжае сваю справаздачу А. Шыловіч, — нас цікавіла і іх работа.

Культурна-асветная камісія часта праводзіла рейды праверкі работы клубу і бібліятэкі. І не выпадкова толькі за мінулы год камісія абірала на свае пасяджэнні 12 разоў, пытанні культурна-асветнай работы часта абмяркоўваліся і на пасяджэнні сельгасарцелі і сесіі сельсавета.

Некаторы час работа Асаўніцкай хаты-чытальні была адарвана ад жыцця мясцовага калгаса. Камісія наставіла на пасяджэнні сельгасарцелі пытанне аб рабоце гэтай культурна-асветнай установы. Даручы прынялі адпаведнае рашэнне, якое карэнным чынам палепшыла работу Асаўніцкай хаты-чытальні.

Дакладчык адзначае, што ў свой час сельсавет мала ўважліва ўважліва развіццю мастацкай самадзейнасці. Калі ўзяліся як след за гэтую справу ў вёсцы Дабаня, выявілася шмат здольных спевакоў, танцоўраў, музыкантаў. Там цяпер налічваецца больш 40 самадзейных артыстаў. Калектыву мастацкай самадзейнасці Жылцкага плодгадавальніка падрабязна вышчыта кіраўнік, які здолеў добра наладзіць работу гурткова. Камісія ці-

кавіцца кадрамі сваіх устаноў культуры. Пастаянная праверка работы культурна-асветнай устаноў паказала, што загадчык Леўкавіч хаты-чытальні зусім не адпавядае сваёму прызначэнню. На прапанову камісіі быў прысланы сюды новы загадчык. І цяпер справы тут значна змяніліся: праводзяцца цікавыя вечары, канцэрты, лекцыі і г. д. Калгаснікі задаволены работай хаты-чытальні. У гэтым, вядома, вялікая заслуга і культурна-асветнай камісіі Дабаняскага сельсавета. Камісія многа ўвагі ўважліва і паліпашыню радыёабслугоўвання калгаснікаў, а таксама праводзіла вядуку работу па распаўсюджванню газет і часопісаў. Не выпадкова папашталі пэсак Паслова і Дабаня Діна Апеняка на 200 калгасных двараў забяспечыла папаштку на 250 экзэмпляраў газет і часопісаў. У перагледжываюцца арганізацыя камісіі ўзяла пытанні аб завозе радыёапаратуры.

Культурна-асветная камісія зрабіла вельмі многае. Але выбаршчыкі маюць права жадаць большага. У час справаздачы яны ўважліва пытанне аб пашырэнні бібліятэк-перасоак з тым, каб кніга выдывалася непасрэдна ў кожнай брацідзе і на ферме.

І яшчэ шмат слушных прапанов у гэты вечар выказалі выбаршчыкі сваёму даручы. Усё гэта А. Шыловіч старанна запісаў у бланкет, каб тое, што яшчэ не паспелі зрабіць, перадаць пасля выбару новаму складу сельсавета Савета і культурна-асветнай камісіі для далейшага ажыццяўлення наказу выбаршчыкаў.

І яшчэ шмат слушных прапанов у гэты вечар выказалі выбаршчыкі сваёму даручы. Усё гэта А. Шыловіч старанна запісаў у бланкет, каб тое, што яшчэ не паспелі зрабіць, перадаць пасля выбару новаму складу сельсавета Савета і культурна-асветнай камісіі для далейшага ажыццяўлення наказу выбаршчыкаў.

М. КАГАН.

Кіраўскі раён.

Кніга ідзе за мяжу

«Асновы літарогіі і гасцімі кары выветршывання» К. Лукашова, «Новыя будаўнічыя матэрыялы і канструкцыі ў жылля будаўніцтва» А. Мураўёва і іншыя выданні.

Не менш палупулярнае сродок чытання нашай краіны выдываецца папаштка «Кніга — пошта». Сюды кожны дзень дастаўляе пашталёвыя мюста пэсак з розных гарадоў і вёсак нашай вялікай Радзімы. На канвертах ішмелі Хабарэўска, Раства, Тбілісі, Архангельска, Рыгі, Бюва, ажно з пэсак. Зваротны адрас: «Вільнюс, вул. Шапелю, 8, П. Фралову». Ен просіць даслаць «Драматычныя пэсы» М. Клімковіча, зборнік успамінаў «У суровыя гады паліцыі», раман «Георгій Скарпа» М. Салжыцына і Е. Лынова. У канцы пэсыма допіс:

«Прашу даслаць кнігі толькі на беларускай мове». Такі ж ліст атрымаў работнік магазіна ад М. Мічанкі (Луганская вобласць, Свардлоўскі раён, шахта 3-біс). Ен просіць даслаць трылогію «На рэстанях» Я. Коласа, раман «Над Нёманам» У. Далевава, зборнік успамінаў «Розныя дарогі» Я. Васількіна.

У сувязі з перабудовай школы і палітэхнічнай навучальнай працэсу многія просіць даслаць адпаведную літаратуру. Так, ад настаўніка І. Кавалючыка, які жыве ў праўце ў Ляноне, паступіла заяўка на «Практычныя дапаможнікі па крою і шыццю». З Віцебска і Брэста просіць «Дапаможнік майстра-будаўніка» і «Даведнік майстра-будаўніка».

Улічваючы шматлікія заяўкі, работнік магазіна надрукаваў вялікую колькасць малюнкаў для шыцця. Сярод іх — кветкі, сілуды крамлёўскіх вежаў, рэпрадукцыі карцін вядомых рускіх мастакоў.

На здымку: прадаўца магазіна «Кніга — пошта» В. Рыбіна і Г. Лапцкіна падбіраюць для пашылкі творы беларускіх пісьменнікаў.

Фота Ул. Крука.

Неспакойныя сяброўкі

Навабеліцкі кніжны магазін № 2 Гомельскага аблкінагадольнага выдываецца вельмі больш тымі чалавек. Людскі паток тут не спыняецца. Вось адзін пакупнік пільна ўгледзецца ў рознакаляровыя вокладкі кніг і брашуры, што на вітрынах. Старшы прадавец Валодзіна Анішчанка падыходзіць да яго.

— Разумею, выбралі мяне ў рэдакцыю нацсённай газеты, — гаворыць юнак. — Справа для мяне незвычайная. Ці няма ў вас чаргоўнага пра афармленне газеты?

Валодзіна ведае, на якой паліцы павінна быць адпаведная літаратура. Яна добра памятае кнігу «Тэхнічнае афармленне нацсённага газет». Але, нажал, на месцы яе не аказалася. Значыць, — распуліла. Аднак пакупнік, што нічога прыдатнага няма, — лягчы за ўсе.

— Ведаюце што, — прапанавала Валодзіна пакупніку, — зайдзіце да нас заўтра.

Патрабую кнігу яна знайшла ў гомельскім магазіне № 3 і праз дырочку аформіла яе наступленне ў свой магазін.

Валодзіна вельмі любіць кнігу. За час вучобы ў Ленінградскім кнігадзядым тэхнікуме яна атрымала трывалыя веды.

Цяпер Валодзіна Анішчанка — член камсамольска-маладзёжнай браціды магазіна, у якую ўваходзіць і выпускніца гандлёва-школы Валы Логінава, Ніна Лагунова, Тамара Дудко і Тамара Васіленкі. Маладыя прадаўчыцы актыўна паліпашыню работу адпаведна магазіна, прымаюць заказы на літаратуру, якая адрасуецца ўважліва, вельмі ставяцца да пакупніка.

На адным са сходаў было вырашана арганізацыя аддзел «Кніга — пошта». Толькі ў мінулым годзе ў адрас аддзела паступіла шмат за-

казаў, якіх заважываюцца. Прыблізна ў 200 калгасу Гомельскага вобласці высланы тымяныя практычныя выдываюцца малодзёжнай браціды прадаўца магазіна на чале з камуністам Уладзімірам Буславым пастаянна шукае новыя формы і метады продажу літаратуры.

Няск пасля закрыцця магазіна, калі прадаўцы падводзілі вынікі работы, Уладзімір Алексеевіч сказаў: — А што, калі мы папашкаем заштантны прадаўцы? Падпіску на газеты, напрыклад, дапамагаві распусядываць актывісты. Чаму б і нам не стварыць актыві? Прапанову загадчыка магазіна падтрымалі. А на наступны дзень ужо знайшліся кандыдатуры кандыдатуры. Гэта былі людзі розных прафесій і ўзростаў: студэнтка Людміла Мошкіна, хатняя гаспадыня Ганна Ганчарова, піянерважыта тав. Бабічава і іншыя. Яны бралі ў магазін кнігі і ішлі з імі хто на прадырства, хто ў школу, а хто проста на вуліцу.

І такім шляхам на працягу года прададзена літаратура амаль на 70 тысяч рублёў, у тым ліку на 10 тысяч рублёў прададзена папаштка «Гомель — Масква» Васіліем Зінчанкам.

У снежні мінулага года магазін заняў трыццаць месца ў рэспубліцы па продажу літаратуры. Цяпер камсамольска-маладзёжная браціды ішмелі добра арганізацыя рэкламна-кнігі.

Прапаганда літаратуры — высакародная справа. І асабліва важна, каб у кнігадзядым арганізацыя ішмелі ішмелі гэтага былі маладыя прадаўцы камсамольцы, якія энергічныя, неспаскойныя, як Валодзіна Анішчанка і яе сяброўкі.

І. ГРАДАБОВЕЦ.

Гомельскі раён.

Багатыя ўражанні

Выстаўка кніг чэха-славацкіх сяброў прыгледзіцца да сабе ўвагу шырокай грамадскасці сталіцы Беларусі. Кожны дзень выстаўку наведвала многа аматараў кнігі — работнікі паліграфічнай прамысловасці, дзеячы навукі, літаратуры і мастацтва, студэнты і бібліятэчных работнікаў.

Ледзь не палы дзень правялі на выстаўцы студэнты пятага курса Лявонскага паліграфічнага інстытута Вера Дабной і Вера Юшко. Яны праходзілі вытворную практыку на Мінскім паліграфічным камбінаце імя Якуба Коласа. Для будучых інжынераў-тэхнолагаў паліграфічнай прамысловасці выстаўка чэха-славацкіх кнігі — вялікая школа мастацтва.

Глядзі, якія добрыя прыводка, якое дакладнае сумяшчэнне радкоў нават у масавых выданнях, — заўважвае Вера Юшко. — Старанна працуюць чэха-славацкія паліграфісты. Нам траіба вучыцца ў іх.

— Яны афарбоўваюць абрэзы. Ад гэтага кніга становіцца прыгажэйшай і больш багатай на выгляд. — дзеляцца ўражаннямі яе сяброўка Вера Дабная.

У свой бланкет дзелячы запісалі многа цікавых назіранняў. «Спагабіцца, хутка самастойна будзем працаваць», — гаворыць студэнтка.

Найбольш наведвальнікаў там, дзе размешчаны кнігі па мастацтву, дзіцячых і мастацкай літаратуры. Нельга праігнаваць агляда калі гэтага вялікага і багатага скарбу. Маладзёжныя

вокладкі, багатыя ілюстрацыі прыгледзіцца увагу кожнага. Ну як не спыніцца і не паглядзець на творы чэха-славацкіх пісьменнікаў, якія з такой любоўю вышчываюць у свет шматлікія выдываюцца і работнікі паліграфічнай прамысловасці. Творы М. Майеравай, С. Неймана, В. Невала, М. Пуйманавай, К. Чапэка, Ю. Фучыка і многіх іншых пісьменнікаў добра вядомыя савецкаму чытачу. Многія з іх перакладзены на рускую, беларускую і на іншыя мовы народаў Савецкага Саюза.

У студзені 1953 г. ў Чэха-славацкіх было створана Дзяржаўнае выдываецца мастацкай літаратуры, музыкі і мастацтва. За шэсць год яны вышчылі ў свет амаль 13 мільянаў кніг. Сярод іх шырокую папулярнасць у краіне набыла бібліятэка твораў чэха-славацкіх класікаў, бібліятэка сучаснай літаратуры і іншыя цікавыя выданні.

Шырокую папулярнасць заваявала выдываецца «Арція», кнігі гэтага па архітэктуры, жыццяпісу, скульптуры, народнай творчасці, музыцы добра вядомы савецкаму чытачу. За дзевяць год гэтае выдываецца выдала звыш 11 мільянаў кніг на 16 мовах. Яны карыстаюцца вялікім поспехам у чытача. На кніжным кірмашы ў Франкфурце-на-Майне, які адбыўся ў 1957 г., першае месца заваявала выдываецца «Арція» манатрафія доктара Лубора Гайка і братоў Фарманаў ад аляксей разьбе. У мінулым годзе дзелячы кніг, вышчыла-

ных гэтым выдываецца, была ўдзячываюцца увагу кожнага. Ну як не спыніцца і не паглядзець на творы чэха-славацкіх пісьменнікаў, якія з такой любоўю вышчываюць у свет шматлікія выдываюцца і работнікі паліграфічнай прамысловасці. Творы М. Майеравай, С. Неймана, В. Невала, М. Пуйманавай, К. Чапэка, Ю. Фучыка і многіх іншых пісьменнікаў добра вядомыя савецкаму чытачу. Многія з іх перакладзены на рускую, беларускую і на іншыя мовы народаў Савецкага Саюза.

У студзені 1953 г. ў Чэха-славацкіх было створана Дзяржаўнае выдываецца мастацкай літаратуры, музыкі і мастацтва. За шэсць год яны вышчылі ў свет амаль 13 мільянаў кніг. Сярод іх шырокую папулярнасць у краіне набыла бібліятэка твораў чэха-славацкіх класікаў, бібліятэка сучаснай літаратуры і іншыя цікавыя выданні.

Шырокую папулярнасць заваявала выдываецца «Арція», кнігі гэтага па архітэктуры, жыццяпісу, скульптуры, народнай творчасці, музыцы добра вядомы савецкаму чытачу. За дзевяць год гэтае выдываецца выдала звыш 11 мільянаў кніг на 16 мовах. Яны карыстаюцца вялікім поспехам у чытача. На кніжным кірмашы ў Франкфурце-на-Майне, які адбыўся ў 1957 г., першае месца заваявала выдываецца «Арція» манатрафія доктара Лубора Гайка і братоў Фарманаў ад аляксей разьбе. У мінулым годзе дзелячы кніг, вышчыла-

вокладкі, багатыя ілюстрацыі прыгледзіцца увагу кожнага. Ну як не спыніцца і не паглядзець на творы чэха-славацкіх пісьменнікаў, якія з такой любоўю вышчываюць у свет шматлікія выдываюцца і работнікі паліграфічнай прамысловасці. Творы М. Майеравай, С. Неймана, В. Невала, М. Пуйманавай, К. Чапэка, Ю. Фучыка і многіх іншых пісьменнікаў добра вядомыя савецкаму чытачу. Многія з іх перакладзены на рускую, беларускую і на іншыя мовы народаў Савецкага Саюза.

У студзені 1953 г. ў Чэха-славацкіх было створана Дзяржаўнае выдываецца мастацкай літаратуры, музыкі і мастацтва. За шэсць год яны вышчылі ў свет амаль 13 мільянаў кніг. Сярод іх шырокую папулярнасць у краіне набыла бібліятэка твораў чэха-славацкіх класікаў, бібліятэка сучаснай літаратуры і іншыя цікавыя выданні.

Шырокую папулярнасць заваявала выдываецца «Арція», кнігі гэтага па архітэктуры, жыццяпісу, скульптуры, народнай творчасці, музыцы добра вядомы савецкаму чытачу. За дзевяць год гэтае выдываецца выдала звыш 11 мільянаў кніг на 16 мовах. Яны карыстаюцца вялікім поспехам у чытача. На кніжным кірмашы ў Франкфурце-на-Майне, які адбыўся ў 1957 г., першае месца заваявала выдываецца «Арція» манатрафія доктара Лубора Гайка і братоў Фарманаў ад аляксей разьбе. У мінулым годзе дзелячы кніг, вышчыла-

вокладкі, багатыя ілюстрацыі прыгледзіцца увагу кожнага. Ну як не спыніцца і не паглядзець на творы чэха-славацкіх пісьменнікаў, якія з такой любоўю вышчываюць у свет шматлікія выдываюцца і работнікі паліграфічнай прамысловасці. Творы М. Майеравай, С. Неймана, В. Невала, М. Пуйманавай, К. Чапэка, Ю. Фучыка і многіх іншых пісьменнікаў добра вядомыя савецкаму чытачу. Многія з іх перакладзены на рускую, беларускую і на іншыя мовы народаў Савецкага Саюза.

У студзені 1953 г. ў Чэха-славацкіх было створана Дзяржаўнае выдываецца мастацкай літаратуры, музыкі і мастацтва. За шэсць год яны вышчылі ў свет амаль 13 мільянаў кніг. Сярод іх шырокую папулярнасць у краіне набыла бібліятэка твораў чэха-славацкіх класікаў, бібліятэка сучаснай літаратуры і іншыя цікавыя выданні.

Шырокую папулярнасць заваявала выдываецца «Арція», кнігі гэтага па архітэктуры, жыццяпісу, скульптуры, народнай творчасці, музыцы добра вядомы савецкаму чытачу. За дзевяць год гэтае выдываецца выдала звыш 11 мільянаў кніг на 16 мовах. Яны карыстаюцца вялікім поспехам у чытача. На кніжным кірмашы ў Франкфурце-на-Майне, які адбыўся ў 1957 г., першае месца заваявала выдываецца «Арція» манатрафія доктара Лубора Гайка і братоў Фарманаў ад аляксей разьбе. У мінулым годзе дзелячы кніг, вышчыла-

Нам пішучь...

Дзямі ў калгасе «Зара камунізма» Карыльскага раёна дзелячы ў экзэмпляры новы калгасны клуб на 250 месца. Гэта — падаручак калгасных будаўнікоў 40-гадовага рэспублікі. Навагодні канцэрт быў паказаны на клубнай сцэне.

П. ШЫБУТ.

Жыхароў Чэрвеньскага раёна наведвалі артысты Рускага драматычнага тэатра імя М. Горькага. Сельскім працавікам была паказана п'еса «Дальняя дарога» А. Арбузава.

Спектакль прагледзела каля 300 чалавек.

В. ЛЫЗО.

У гродзенскім кінастудыях «Чырвоны зорка» і «Спартак» адбыўся фестываль савецкіх фільмаў у гонар 40-годдзя БССР. У час фестывальнага дэманстраваліся карціны «За ўладу Саветаў», «Каністанцін Заслонаў», «Рэказмы пра Леніна», «Сям'я Ульянавічаў», «Нашы сузясці» і іншыя.

А. ВАЛКУЛЬ.

Культура Кітая

ТЭМІ СУЧАСНАСЦІ — ГАЛОУНЫЯ

Тысячы калектываў класічнага тэатра, якія працуюць у Кітаі, ставяць усё больш і больш спектаклі на тэмы з сучаснага жыцця. Гэтыя спектаклі з захваленнем вельмі шырока масы гледачоў. Адлюстраванне сучаснага жыцця — такі асноўны напракм далейшага развіцця кітайскага класічнага тэатра.

У Кітаі налічваецца каля 400 самабытных тэатральных жанраў, большасць якіх уласцівы заснаваны на традыцыйных дасканалах мастацкай формы і сінтэзічныя прыёмы. Цяпер гэтыя тэатральныя мастацтва, якое ня прытупіла сваёй шырокай масы гледачоў. Адлюстраванне сучаснага жыцця — такі асноўны напракм далейшага развіцця кітайскага класічнага тэатра.

У Кітаі налічваецца каля 400 самабытных тэатральных жанраў, большасць якіх уласцівы заснаваны на традыцыйных дасканалах мастацкай формы і сінтэзічныя прыёмы. Цяпер гэтыя тэатральныя мастацтва, якое ня прытупіла сваёй шырокай масы гледачоў. Адлюстраванне сучаснага жыцця — такі асноўны напракм далейшага развіцця кітайскага класічнага тэатра.

Тысячы калектываў класічнага тэатра, якія працуюць у Кітаі, ставяць усё больш і больш спектаклі на тэмы з сучаснага жыцця. Гэтыя спектаклі з захваленнем вельмі шырока масы гледачоў. Адлюстраванне сучаснага жыцця — такі асноўны напракм далейшага развіцця кітайскага класічнага тэатра.

У Кітаі налічваецца каля 400 самабытных тэатральных жанраў, большасць якіх уласцівы заснаваны на традыцыйных дасканалах мастацкай формы і сінтэзічныя прыёмы. Цяпер гэтыя тэатральныя мастацтва, якое ня прытупіла сваёй шырокай масы гледачоў. Адлюстраванне сучаснага жыцця — такі асноўны напракм далейшага развіцця кітайскага класічнага тэатра.

У Кітаі налічваецца каля 400 самабытных тэатральных жанраў, большасць якіх уласцівы заснаваны на традыцыйных дасканалах мастацкай формы і сінтэзічныя прыёмы. Цяпер гэтыя тэатральныя мастацтва, якое ня прытупіла сваёй шырокай масы гледачоў. Адлюстраванне сучаснага жыцця — такі асноўны напракм далейшага развіцця кітайскага класічнага тэатра.

ПЕСНІ ПЕРАМОГІ

У апошнія дні асабліва ўвагу жыхароў і тэатральных колаў Пекіна прыгледзіцца выступленні ансамбля песні і танца кітайскіх народных добраахвотнікаў. Усяго за студзеня ансамбль даў больш 50 канцэртаў. У праграме канцэртаў ансамбля — пэсы, песні, танцы, шырканыя нумары і г. д.

Пэса «Дружба» расказвае аб жыцці прастай карэйскай жанчыны Ан Ок Хі. Імкнучыся аддзячыць кітайскім народным добраахвотнікам за дапамогу, яна ідзе ў глыбіню вяржыц пазіцыі, каб выратаваць камандзіра разведдзюва кітайскіх народных добраахвотнікаў. Яна дасягае мэты, але сама гіне.

Балет «Песні добраахвотнікаў» уяўляе бліскучую перамогу, атрыманую кітайскім і карэйскім народам за восем год сумеснай барацьбы, і ганейнае паражэнне ворагаў. Пэсы «Кічмыны амерыканскіх спадарожнік-бульбаў» напісаны прстым баяком Н-скай часці кітайскіх народных добраахвотнікаў. Гэта камічная пэсія востра высмейвае іштучны спадарожнік «Авангард», аб якім многа шумелі і які рэкламавалі ЗША, але які не падняўся ў неба.

Пераважная большасць нумароў праграмы ансамбля — вынік творчасці работнікаў літаратуры і ма-

РАЗВІЦЦЕ МЯСЦОВАГА ДРУКУ

Вялікае развіццё ў Кітаі атрымаў мясцовы друк. Цяпер у кожным пасёце ёсць сваё газета. Амаль ва ўсіх сярэдніх і невялікіх гарадах краіны выдываюцца газеты. У 14 правінцыях і аўтаномных абласцях (Хэбэй, Наньдун, Хунань, Цзіньсу, Фучжун, Гуаньдун, Юньнань, Хэйлуньцзян і іншыя) да першага кастрычніка 1958 г. выдывалі больш тысячы паявоўных і больш 60 гарадскіх газет.

Пераважная большасць гэтых газет пачала выходзіць у 1958 г. Так, у правінцыі Фучжун у верасні 1957 г. выдывалася 24 газеты, а ў верасні 1958 г. там ужо налічалася 67 алных толькі паявоўных і гарадскіх газет. У жніўні 1957 г. у сярэдніх і невялікіх гарадах і пасётах Шаньдунна выходзіла 40 газет, а праз год колькасць іх узрасла да 90.

Намнога павялічыўся ў 1958 г. тыраж мясцовых газет. У дзевяці правінцыях і аўтаномных абласцях (у тым ліку правінцыях Шаньсі, Аньхой, Чжэньцзян, Цзілінь, Гуаньсі-Чжуаньскай аўтаномнай вобласці і аўтаномнай вобласці Уйгурнага Манголія) у верасні 1958 г. агульным тыраж мясцовых газет у параўнанні з адпаведным перыядам 1957 г. павялічыўся больш чым у два разы. У некаторых правінцыях ён вырас нават у трычатыры разы.

ЭНЦЫКЛАПЕДЫЧНЫ СЛЮЖІК «ЮНІЭ ДАДЗЯНЬ»

Пекінская бібліятэка — самая буйная бібліятэка ў Кітаі, праводзіць вя-

НОВЫ СПЕКТАКЛЬ

Дзяржаўны рускі драматычны тэатр БССР імя М. Горькага паказаў сваю новую работу спектакль «Улад» А. Кісельчыцкага аб ветапаўненні Савецкай улады на Беларусі. У спектаклі заняты А. Кістаў, Я. Палосін, А. Абухавіч, Г. Качат-

ЦІКАВЫЯ ДАКУМЕНТЫ

У Цэнтральным дзяржаўным архіве літаратуры і мастацтва СССР захаваецца вялікая колькасць дакументальных матэрыялаў беларускіх пісьменнікаў.

У архіве ёсць, у прыватнасці, рукапісы і пераклады пэз і вершаў Янкі Купалы, Якуба Коласа, твораў З. Чэрашэўска, К. Чорнага, К. Крапіва, Э. Савіцкага, П. Броўкі, М. Лынікова, А. Куляшова, М. Танка і інш., перапіска беларускіх пісьменнікаў з Дзяржаўным выдываецца на пытанні выдання твораў, пэсыма пэсам М. Ісакоўскаму, С. Шчыпычова, аўтабіяграфіі беларускіх пісьменнікаў, пэсыма, драматургія, фотадokumenty, загады, справаздачы і водгукі аб рабоце мастацкіх фронтных браціды ў час Вяльай Айчынай вайны, матэрыялы ад Дзядка беларускага мастацтва і літаратуры ў Маскве ў 1940 г., якія сведчаць аб вялікім росквіце культуры беларускага народа.

Усе гэтыя матэрыялы прадстаўляюць вялікую цікавасць для беларускіх пісьменнікаў, пэсыма, драматургаў, крытыкаў і літаратуразнаўцаў і могуць прынесці карысць пры вывучэнні гісторыі літаратуры Беларусі, падрыхтоўцы літаратуразнаўчых работ і публікацыі, арганізацыі выставак і г. д.

Як паведамаюць у Галоўнага архіва ўпраўлення, дакументальныя матэрыялы можна вывучаць у чытальнай зале Цэнтральнага дзяржаўнага архіва літаратуры і мастацтва СССР, а таксама па асабістай просьбе могуць быць зроблены машынапісныя, фоты і мікрафатакопіі гэтых дакументаў.

Пісьмы ў рэдакцыю

Дарэмна затрачаны час

Пры Барысаўскім музычным школе два гады назад былі адкрыты курсы па падрыхтоўцы калгасных баяністаў. Адбылося ўжо некалькі выпускаў сельскіх музыкантаў. Многія здольныя і працывітыя пасланцы калгасу, закончыўшы курсы, узяліся да культуры-масавага работу на вёсцы. Добрых вынікаў у практычным рабоце дабіліся іныя выпускнікі — баяністы П. Ляшэра (вёска Жышкава Барысаўскага раёна), І. Моцін (вёска Капыліца Барысаўскага раёна), Ф. Краўскага (Халодненскі раён), А. Мультан (Малявіцкі раён) і іншы.

Апошні наш выпуск — 18 чалавек. Заікавіліся працоўным уладкаваннем калгасных баяністаў, мы напісалі пісьмы ў раённую аддзель культуры. Па тых адказах, якія атрымала музычная школа, можна зрабіць вельмі несудзімальныя вывады. З 18 чалавек толькі шэсць працуюць калгаснымі баяністамі. Астатнія не знайшлі прымянення сваім ведам і не сталі прапагандастамі музыкі на вёсцы. Дарэмна былі затрачаны час і выдаткаваны народныя сродкі на навучанне і ўтрыманне многіх курсантаў. Маркучоў па пісьмах, атрыманых ад выпускнікоў, іх ініцыятыва па стварэнні самадзейных калектываў не сустракае падтрымкі ў многіх кіраўнікоў калгасу. Аб гэтым пішучь нам з Плесчаніцкага раёна А. Жук (калгас імя Дзяржынскага), М. Бубліс (калгас «Першае мая»).

Неабходна, каб кіраўнікі сельгасарцелі і раённых аддзелаў культуры, якія ў свой час накіравалі вучыцца сельскіх музыкантаў у арганізацыю школы, дапамаглі ім у арганізацыі на вёсцы мастацкай самадзейнасці і правядзенні музычных вечароў для калгаснай моладзі.

Л. СМАЯЛІС, педагог Барысаўскай музычнай школы.

З прыходам новага старшыні...